

**Zakres materiału do Małej Matury z języka polskiego w klasie II
poziom podstawowy i rozszerzony
rok szkolny 2011/2012**

Starożytność. Grecja i Rzym.

Poziom podstawowy.

- Homer, *Iliada* (fragmenty)
- wybór mitów greckich (np. wg Jana Parandowskiego lub Zygmunta Kubiaka)
- filozofia Sokratesa, Platona, Arystotelesa
- Horacy, *Pieśni* (wybór)
- Sofokles, *Król Edyp*
- współczesne poetyckie nawiązania do antyku

Poziom rozszerzony.

- Homer, *Iliada* (fragmenty)
- wybór mitów greckich (np. wg Jana Parandowskiego lub Zygmunta Kubiaka)
- filozofia Sokratesa, Platona, Arystotelesa
- Horacy, *Pieśni* (wybór)
- Sofokles, *Król Edyp*
- wybór wierszy poetów greckich (Tyrtajos, Anakreont, Safona)
- Platon, *Obrona Sokratesa* (fragmenty)
- Homer, *Odyseja* (fragmenty)
- Wergiliusz, *Eneida* (fragmenty)
- M. Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata*
- współczesne poetyckie nawiązania do antyku

Pojęcia.

Poziom podstawowy.

epos, patos, inwokacja, porównanie homeryckie, epitet stały, heksametr, heros, nut, sacrum, profanum, tragedia, tragizm, fatum, konflikt tragiczny, wina tragiczna, zasada trzech jedności, liryka, pieśń, klasycyzm, stoicyzm, epikureizm, platonizm.

Poziom rozszerzony.

epos, patos, inwokacja, porównanie homeryckie, epitet stały, heksametr, heros, nut, sacrum, profanum, tragedia, tragizm, fatum, konflikt tragiczny, wina tragiczna, zasada trzech jedności, liryka, pieśń, klasycyzm, stoicyzm, epikureizm, platonizm, archetyp, katharsis, mimesis.

Starożytność. Świat Biblii.

Poziom podstawowy.

- *Księga Rodzaju* (fragmenty)
- *Księga Psalmów* (wybór)
- *Pieśń nad pieśniami* (fragmenty)
- *Księga Hioba* (fragmenty)
- *Ewangelie* (wybrana przypowieść)
- *Apokalipsa* (fragmenty)
- F. Dostojewski, *Zbrodnia i kara* (literatura II połowy XIX w.)
- współczesne poetyckie nawiązania do Biblii

Poziom rozszerzony.

- *Księga Rodzaju* (fragmenty)
- *Księga Psalmów* (wybór)
- *Pieśń nad pieśniami* (fragmenty)
- *Księga Hioba* (fragmenty)
- *Ewangelie* (wybrana przypowieść)
- *Apokalipsa* (fragmenty)
- F.Dostojewski, *Zbrodnia i kara* (literatura II połowy XIX w.)
- współczesne poetyckie nawiązania do Biblii
- *Hymn o miłości* (List św. Pawła do Koryntian – fragmenty)

Pojęcia.

Poziom podstawowy.

politeizm, monoteizm, Biblia, Stary Testament, Nowy Testament, naród wybrany, Apokalipsa, psalm, przypowieść (parabola)

Poziom rozszerzony.

politeizm, monoteizm, Biblia, Stary Testament, Nowy Testament, naród wybrany, Apokalipsa, psalm, przypowieść (parabola), septuaginta, Wulgata

Średniowiecze.

Poziom podstawowy.

- *Bogurodzica*
- *Postuchajcie bracia miła...*
- *Legenda o św. Aleksym* (fragmenty)
- *Pieśń o Rolandzie* (fragmenty)
- *Rozmowa mistrza Polikarpa ze śmiercią* (fragmenty)
- *Kwiatki świętego Franciszka* (wybór)
- współczesne nawiązania poetyckie do średniowiecza

Poziom rozszerzony.

- *Bogurodzica*
- *Postuchajcie bracia miła...*
- *Legenda o św. Aleksym* (fragmenty)
- *Pieśń o Rolandzie* (fragmenty)
- *Rozmowa mistrza Polikarpa ze śmiercią* (fragmenty)
- *Kwiatki świętego Franciszka* (wybór)
- *Dzieje Tristana i Izoldy* (fragment)
- F.Villon, *Wielki Testament* (wybór)
- Dante Alighieri, *Boska Komedia* (fragmenty)
- współczesne nawiązania poetyckie do średniowiecza

Pojęcia.

Poziom podstawowy.

średniowiecze, uniwersalizm, teocentryzm, hierarchia, pośrednictwo, Deesis, pieta, hagiografia, asceza, legenda, franciszkanizm, pieśni o czynach, alegoria, styl romański, styl gotycki

Poziom rozszerzony.

średniowiecze, uniwersalizm, teocentryzm, hierarchia, pośrednictwo, Deesis, pieta, hagiografia, asceza, legenda, franciszkanizm, pieśni o czynach, alegoria, styl romański, styl gotycki, plankt, misterium, apokryf, scholastyka

Renesans.

Poziom podstawowy.

- J.Kochanowski, *Pieśni, Fraszki, Treny* (wybór)
- M.Rej *Żywot człowieka poczciwego* (fragment)
- P.Skarga, *Kazania sejmowe* (wybór)
- Szekspir, *Makbet*
- współczesne poetyckie nawiązania do renesansu

Poziom rozszerzony.

- J.Kochanowski, *Pieśni, Fraszki, Treny* (wybór)
- M.Rej *Żywot człowieka poczciwego* (fragment)
- P.Skarga, *Kazania sejmowe* (wybór)
- Szekspir, *Makbet*
- G.Boccaccio, *Dekameron* (fragment)
- F.Petrarka, *Sonety do Laury* (wybór)
- W.Szekspir, *Hamlet*
- współczesne poetyckie nawiązania do renesansu

Pojęcia.

Poziom podstawowy

renesans (odrodzenie), humanizm, godność człowieka, neoplatonizm renesansowy, antropocentryzm, synkretyzm, horacjanizm, reformacja, klasycyzm renesansowy, utopia, cnota, pieśń, hymn, treść, fraszka, wiersz sylabiczny, przerzutnia, antyteza, oksymoron

Poziom rozszerzony.

renesans (odrodzenie), humanizm, godność człowieka, neoplatonizm renesansowy, antropocentryzm, synkretyzm, horacjanizm, reformacja, klasycyzm renesansowy, utopia, cnota, pieśń, hymn, treść, fraszka, wiersz sylabiczny, przerzutnia, antyteza, oksymoron, petrarkizm, sonet, nowela z sokołem

Barok.

Poziom podstawowy.

- M.Sęp-Szarzyński, wybór wierszy
- J.A.Morsztyn, wybór wierszy
- D.Naborowski, wybór wierszy
- W.Potocki, wybór wierszy
- J.Ch.Pasek, *Pamiętniki* (fragment)
- Molière, *Świętoszek*
- H.Sienkiewicz, *Potop* (literatura II połowy XIX w.)
- współczesne nawiązania do literatury baroku

Poziom rozszerzony.

- M.Sęp-Szarzyński, wybór wierszy
- J.A.Morsztyn, wybór wierszy
- D.Naborowski, wybór wierszy
- W.Potocki, wybór wierszy
- J.Ch.Pasek, *Pamiętniki* (fragment)
- Moliere, *Świętoszek*
- H.Sienkiewicz, *Potop* (literatura II połowy XIX w.)
- współczesne nawiązania do literatury baroku
- Marino, wybór wierszy

Pojęcia.

Poziom podstawowy.

barok, kontrreformacja, styl barokowy, poezja metafizyczna, marinizm, sarmatyzm, inwersja, paradoks, instrumentacja głoskowa, hiperbola, pamiętnik, list

Poziom rozszerzony.

barok, kontrreformacja, styl barokowy, poezja metafizyczna, marinizm, sarmatyzm, inwersja, paradoks, instrumentacja głoskowa, hiperbola, pamiętnik, list, manieryzm, sylwa, panegiryk

Oświecenie.

Poziom podstawowy.

- I.Krasicki, *Satyry, Bajki* (wybór), *Hymn do miłości ojczyzny*
- F.Karpiński, wiersze (wybór)
- S.Staszic, H.Kołątaj, *Rozprawy publicystyczne* (fragmenty)
- współczesne nawiązania do literatury oświecenia

Poziom rozszerzony.

- I.Krasicki, *Satyry, Bajki* (wybór), *Hymn do miłości ojczyzny*
- F.Karpiński, wiersze (wybór)
- S.Staszic, H.Kołątaj, *Rozprawy publicystyczne* (fragmenty)
- Wolter, *Kandyd* (fragmenty)
- J.J.Rousseau, *Nowa Heloiza* (fragmenty)
- J.Potocki, *Rękopis znaleziony w Saragossie* (fragment)
- współczesne nawiązania do literatury oświecenia

Pojęcia.

Poziom podstawowy.

oświecenie, klasycyzm oświeceniowy, sentymentalizm, rokoko, wolnomyślicielstwo, libertynizm, racjonalizm, empiryzm, satyra, bajka, oda, peryfrazja, paroolia, paszkwil

Poziom rozszerzony.

oświecenie, klasycyzm oświeceniowy, sentymentalizm, rokoko, wolnomyślicielstwo, libertynizm, racjonalizm, empiryzm, satyra, bajka, oda, peryfrazja, paroolia, paszkwil, powiastka filozoficzna, gotycka powieść grozy

Romantyzm.

Poziom podstawowy.

- A.Mickiewicz, *Dziady cz.III, Pan Tadeusz*, wybrane ballady, wybór wierszy
- J.Słowacki, *Kordian* (fragmenty), wybór wierszy
- Z.Kraśiński, *Nie-Boska komedia*
- C.K.Norwid, wybór wierszy
- J.W.Goethe, *Cierpienia młodego Wertera, Faust* (fragment)
- F.Schiller, *Oda do radości*
- G.G.Bayron, *Giaur* (fragment)
- współczesne nawiązania do literatury romantycznej

Poziom rozszerzony.

- A.Mickiewicz, *Dziady cz.III, Pan Tadeusz*, wybrane ballady, wybór wierszy
- J.Słowacki, *Kordian* (fragmenty), wybór wierszy
- Z.Kraśiński, *Nie-Boska komedia*
- C.K.Norwid, wybór wierszy
- J.W.Goethe, *Cierpienia młodego Wertera, Faust* (fragment)
- F.Schiller, *Oda do radości*
- G.G.Bayron, *Giaur* (fragment)
- A.Mickiewicz, *Dziady cz.II, cz.IV, Sonety krymskie*
- J.Słowacki, *Kordian*
- J.W.Goethe, *Faust* (fragmenty), wybrana ballada
- współczesne nawiązania do literatury romantycznej

Pojęcia.

Poziom podstawowy.

romantyzm, preromantyzm, ballada, powieść poetycka, dramat romantyczny, pieśń, baśń, ironia, groteska, tragizm romantyczny, fantastyka, gotycyzm, synkretyzm, ludowość, bohater romantyczny, indywidualizm, mistycyzm, bajronizm, mesjanizm, prometeizm, tyrteizm

Pozytywizm.

Poziom podstawowy.

- B.Prus, *Kamizelka*
- M.Konopnicka, *Mendel Gdański*, wybór wierszy
- E.Orzeszkowa, *Gloria victis*
- H.Sienkiewicz, *Potop*
- F.Dostojewski, *Zbrodnia i kara*
- współczesne nawiązania do literatury pozytywistycznej

Poziom rozszerzony.

- B.Prus, *Kamizelka*
- M.Konopnicka, *Mendel Gdański*, wybór wierszy
- E.Orzeszkowa, *Gloria victis*
- H.Sienkiewicz, *Potop*
- F.Dostojewski, *Zbrodnia i kara*
- współczesne nawiązania do literatury pozytywistycznej
- A.Asnyk, wybrane sonety z cyklu *Nad głębinami*

Pojęcia.

pozytywizm, utylitaryzm, organicyzm, asymilacja, praca organiczna, praca u podstaw, realizm, naturalizm, powieść historyczna.

**Termin próbnej matury z języka polskiego na poziomie rozszerzonym
rok szkolny 2011/2012**

Próbna matura z języka polskiego na poziomie rozszerzonym odbędzie się 17.02.2012r.